

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.01.1960, sp. zn. 1 Tz 52/59, ECLI:CZ:NS:1960:1.TZ.52.1959.1

Číslo: 23/1960

Právní věta:

Vrácení věci odsouzenému ve smyslu § 88 odst. 1 tr. ř. předpokládá, aby soud zjistil okolnosti nabytí peněz (původ věcí) v souvislosti s trestnou činností pro kterou byl pachatel odsouzen, aby nedošlo k obohacení z trestné činnosti.

Soud: Nejvyšší soud ČSR

Datum rozhodnutí: 22.01.1960

Spisová značka: 1 Tz 52/59

Číslo rozhodnutí: 23

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Neoprávněný majetkový prospěch, Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Trest, Trest propadnutí věci

Předpisy: 86/1950 Sb. § 22

§ 181

§ 245 64/1956 Sb. § 2

§ 293

§ 51

§ 81

§ 88

§ 89

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Rozsudkem lidového soudu trestního v Praze ze dne 22. července 1959 ve spojení s rozsudkem krajského soudu v Praze ze dne 2. září 1959 byl obžalovaný uznán vinným trestnými činy rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 245 odst. 1 c) a 3 tr. zák. a přijímání úplatku podle § 181 odst. 1 tr. zák., spáchaným tím, že v době od 20. října 1958 do dubna 1959 jako zaměstnanec Státní spořitelny, vědom si toho, že veškerý majetek odsouzeného A byl rozsudkem lidového soudu trestního v Praze ze dne 20. června 1958 prohlášen propadlým ve prospěch státu, na požádání E tj. manželky odsouzeného A rozepsal šest vkladních knížek s celkovým vkladem 143.658,63 Kčs na nových 7 (sedm) vkladních knížek, u kterých změnil vkladatele na vymyšlená jména a hesla. Z této celkové částky si pro sebe ponechal 9588,63 Kčs. Za provedený přepis vkladů do nových knížek přijal

kromě toho od E 200 Kčs úplaty.

Za to byl obžalovanému uložen trest nepodmíněného odnětí svobody na dobu 5 roků podle § 245 odst. 3 tr. zák. s použitím § 22 odst. 1 tr. zák., peněžitý trest 20 000 Kčs a pro případ nedobytnosti náhradní trest 1 rok odnětí svobody a konečně byl uložen zákaz činnosti v oboru peněžnictví na dobu 5 roků podle § 51 odst. 2 tr. zák.

Lidový soud trestní v Praze usnesením ze dne 8. 9. 1959 podle § 88 odst. 1 tr. ř. rozhodl, že obžalovanému vydává mimo jiné i 14 vkladních knížek na různá jména, hesla a obnosy od 402,15 Kčs až 5000 Kčs a hotovost 4550 Kčs, které byly uloženy v trestních depozitech.

Nejvyšší soud ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem vyslovil porušení zákona v ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř., napadené usnesení zrušil a lidovému soudu trestnímu v Praze uložil, aby ve věci znovu jednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Ve stížnosti pro porušení zákona se vytýká, že soud při rozhodování nezjistil okolnosti nabytí peněz uložených na vkladních knížkách u nichž z dat vkladů není vyloučeno, že pocházejí z trestné činnosti odsouzeného a také pro rozhodnutí o vydání ostatních věcí odsouzenému nezkoumal, jakého jsou původu, a svá rozhodnutí odůvodnil jen tím, že zjistil, že uvedené věci nepocházejí z trestné činnosti odsouzeného a že se na ně nevztahuje ustanovení § 55 odst. 1 tr. zák.

Nejvyšší soud podle § 293 tr. ř. přezkoumal napadené usnesení a shledal, že jím byl porušen zákon.

Lidový soud při rozhodování o vydání věcí podle § 81 odst. 1 tr. ř. neuvážil vlastní zjištění v rozsudku, že obžalovaný vložil z peněz které si ponechal, částku 5000 Kčs na vkladní knížku s heslem „Neplánované investice“ a zbytek že si nechal v hotovosti u sebe. Z výpovědi obžalovaného vyplývá, že si ponechal 9588,63 Kčs, z toho uložil 5000 Kčs na právě zmíněnou vkladní knížku, na další knížku s heslem „Olmer“ vložil částku 4000 Kčs a na vložení dalších 4588 Kčs mu již nezbyl čas a proto je nosil u sebe. Z dat vkladů na knížkách, tj. 11. 4. a 20. 4. 1959 je patrné, že pocházejí z trestné činnosti, kterou spáchal v době od 3. 4. do 21. 4. 1959. V době, kdy částky vkládal, měl měsíční příjem 1250 Kč, jeho syn měl jako učeň kolem 60 Kčs měsíčně a jeho manželka nebyla zaměstnána. To odůvodňuje závěr, že také hotovost 4550 Kčs, která byla podle protokolu o vydání věci u obžalovaného nalezena, pocházela z trestné činnosti. Obžalovaný ji nemohl nabýt ze svých uvedených řádných příjmů a zjištěná okolnost, že E neměla dostatečný přehled o stavu vkladů, nasvědčuje tomu, že ji mohl obžalovaný podvést o další částky, než které byly vzaty za zjištěné rozsudkem. Proto bylo rozhodnutí o částkách uložených na knížkách v rozporu již se zjištěními lidového soudu v rozsudku a rozhodnutí o částce dalších 4550 Kčs v rozporu s obsahem vlastní výpovědi obžalovaného a spisů. Nesprávně bylo rozhodnuto též o částce 200 Kčs přijaté jako úplatek.

Soud však při rozhodování neměl dostatek podkladu ani pro rozhodnutí o ostatních věcech, protože vůbec nezkoumal, jakého jsou původu. Obžalovaný uvedl v protokole ze dne 12. 5. 1959 pouze, že „manželka a vůbec v naší rodině není žádné zlato, jen 2 dukáty“. Z této výpovědi je možno bezpečně usoudit, že obžalovaný popírá, že by měl v majetku ostatní předměty sepsané v protokole o zajištění věci. Bylo proto povinností soudu, aby tuto otázku objasnil dříve, než rozhodl o vydání věcí, a aby popřípadě postupoval podle § 89 odst. 1 tr. ř., pokud by ovšem nebylo zjištěno, že jde o peníze, které se v důsledku pravomocného výroku o propadnutí jmění staly vlastnictvím státu.

Ustanovení § 2 odst. 7 tr. ř. výslovně ukládá soudu povinnost, aby shromáždil důkazy, tak, aby všechny okolnosti významné pro rozhodnutí věci byly náležitě objasněny. V tomto případě, jak bylo uvedeno, lidový soud nepostupoval podle tohoto zákonného ustanovení a porušil proto zákon v tomto

ustanovení. Bylo proto nutno usnesení lidového soudu, napadené stížností pro porušení zákona, zrušit a uložit lidovému soudu, aby věc znovu projednal a rozhodl.